

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiececane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 98 Scol.

Publicațiune.

În urma hârtiei dte 6 Ianuarie a. c. Nr. 60 027 a Escelenției Sale Dluu Ministru r. u. de culte și instrucțiune publică se aduce la cunoscința organelor noastre bisericesci, că societatea literară „Pallas” din Buda-pesta edă un dicționar „Nagy-Lexikon”, care cuprinde toate datele de lipsă privitoare la patria noastră și este de folos a se procura pentru bibliotecile noastre scolare.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 14 Ianuarie, 1893.

Consistoriul arhidiececan.

Băncile noastre.

II.

În numărul trecut al fôiei noastre am dis, că băncile noastre trebuie prin o chivernisellă cinstită să se asigure încrederea deplină a publicului; dela această atarnă progresarea lor și puțința de a reduce cu încetul procentele de împrumut, fără scurtare simțitoare a acționarilor și astfel a deveni folosite pentru poporul român, căci scim că la institutele noastre atât acționarii, cât și debitorii în mare parte sunt români.

Pe teren cultural institutele noastre sunt și au să devie în viitor factori însemnați cu deosebire prin spriginirea materială a instituțiilor noastre culturale. Această este a doua condițiune, ce au să-o îndeplinescă băncile române.

Scim, că la fie-care bancă sunt destinate în statute anumite procente din profitul curat, pentru scopuri culturale și umanitare.

Și băncile au și dat din profitul lor curat anumite sume, cari acum le putem pune la o sumă de preste 4,000 fl. v. a. pe an, va să dăcă o sumă destul de însemnată în împrejurările noastre. Aceste sume s'au dat cu deosebire pentru scopuri mai mult

locale, fie care institut a dat ajutoare la biserici, școle, societăți de cultură etc. din partea locului. S'a dis, că acele instituțiuni trebuie spriginite mai cu samă, cari se află acolo, unde locuiesc cei mai mulți acționari sau debitori de ai institutului.

Bine s'a făcut acesta până acum și negreșit, că și pe viitor va fi bine, ca bisericile, școlile etc. române din apropierea fie-cărui institut să se buzure de spriginul lui. Dar de altă parte, cu cât institutele noastre progresază, cu cât au trecut preste speșele și greutățile înființării și pot să realizeze profit bun, cu atât trebue să se lărgescă și mărescă cercul de sprigin și ajutor pe terenul cultural.

Noi credem, că pe lângă ajutoarele locale, institutele noastre trebue să se concentreze darurile lor benevole pentru un scop cultural comun, pentru spriginirea unei instituțiuni deopotrivă binefăcătoare pentru toți românii. Această este „Asociațiunea transilvană”. Institutele noastre de bani ar trebui ca să deie acestei societăți a noastre o subvențiă anuală regulată.

Acăsta s'ar putea face așa, că fie-care institut, după puterile sale s'ar deobliga ca să deie pe an o cuotă anumită „Asociațiunii”, din suma destinată pentru scopuri culturale, cum dă bună-ură „Albina” suma de stipendii pentru școla de fete și „Asociațiunii”, sau cum sunt cotoale anuale ale „Ardelenii” din Orăștia pentru crearea celor două fonduri protopopesici din Orăștie etc.

Purcedând astfel institutele noastre și admitând, că să hotărăsc cuote de câte una sută fl. v. a. anual una cu alta, fiind-că avem aproape 30 de institute, „Asociațiunea transilvană” ar căpeta anual o subvențiă regulată de aproape 3000 fl., cu care ar puté să lucre din an în cerc mai larg, fie pentru crearea de biblioteci populare, de care părere sunt colegii nostri dela „Gazeta Transilvaniei”, într'un articol în cestiunea această, apărut de odată cu articolul I al nostru din

nruul trecut, fie pentru alte scopuri culturale și binefăcătoare pentru poporul român.

Prin o astfel de concentrare sistematică credem noi că s'ar putea ajunge rezultate frumoșe, institutele noastre ar da dovești, că și cunosc și și implinesc chemarea lor în această privință și pentru aceea recomandăm atențiunii binevoitoare celor ce se cuvine părerile modeste, ce le am spus mai sus.

Revista politică.

În 22 Februarie se vor continua în Budapesta conferințele episcopatului catolic, sub conducerea primatului Vaszary. Până atunci se crede, că diferitele comisuni vor fi terminat cu lucrările, ce le-au avut. Conferința se va ocupa în prima linie cu adresele, ce sunt a se trimite papei, regelui și guvernului; ele vor fi ascultate și, după formularea definitivă, aprobate. În ele se vor resuscita interesele cele mai vitale ale bisericii catolice. Cătră sărbătorile pașilor, vor călători la Roma cardinalul Vaszary, arhiepiscopul Csáska, precum și alți episcopi, ca să relateze și în persoană despre cestiunile politico-bisericesci.

* * *

Presa stăină încă se ocupă cu programul pentru formarea mai multității în parlamentul austriac. Așa diarul „Novoje Vremja” vorbind despre noul program al guvernului Taaffe dăce, că ministrul președinte a făcut acest program în urma unei dorințe mai înalte și mai înainte a fost convins, că formarea unei majorități din cluburile liberalilor germani, a polonilor și conservatorilor se va arăta de imposibilă și că astfel va primi încuviințarea pentru o nouă încercare cu o majoritate slavă. Evenimentele din urmă nu contrațic această asertiune. Dușmanii neîmpăcați ai partidei liberale nu voesc să audă de altceva, de cât de victoria deplină a programului lor, adecă: germanizarea com-

pletă a Austriei. Contele Taaffe de sigur, că nici odată nu a aprobat un asemenea program, punând față de această programul său de „împăcare a naționalităților”. Va fi interesant așa dară a afla ce va face contele Taaffe, la un cas extrem, cu majoritatea sa „din cas în cas”.

* * *

După o absență mai lungă din Bulgaria, principele Ferdinand a surprins lumea cu scirea despre logodirea sa cu princesa Luisa Maria de Bourbon. Acest act a provocat mare entusiasm la poporul bulgar, care la felicitat cu multă căldură.

Presa europeană încă se ocupă de această legătură și comentază în mod favorabil pasul principelui. În genere se crede, că lucrurile din Bulgaria vor ajunge la o stabilitate și că principele va fi recunoscut de cătră toate puterile europene.

În călătoria sa din Bulgaria principele s'a oprit și la curtea din Viena, unde a fost primit cu mare cordialitate și de unde, se dăce, că i s'a asigurat tot spriginul în ajungerea scopurilor, ce le urmăresce.

Succedându-i principelui Ferdinand a modifica articolul de lege cu privire la religiunea copiilor, ce eventual i ar avé principele și căpătând și concesiunea șefului casei de Coburg, principele a întreprins primul pas al căsătoriei cu succes. Se afirmă, că princesa Luisa e de o mare frumșetă, ér părinți ei vor moșteni o avere frumoșă.

Iubileul profesorului Alecsandru Roman.

— Raport special. —

Diua de 30 Ianuarie v. a fost pentru tinerimea universitară română din Budapesta o îndoită sărbătoare, căci pe lângă prăsnuirea celor 3 Ierarhi și mari dascăli ai ortodocsismului, a sărbătorit și pe un mare dascăl al românismului, pe iubitul ei profesor A. Roman, care în întreaga sa viață s'a distins prin iubirea de limbă, nēm și

FOIȚA.

Glumă și nu prea.

Povestire de

Ioan Berescu.

„Bătrânii la casă — când i ai să-i vinți, când nu-i ai să-i cumperi, dăce vorba. Adecă cu ei nu-i bine, dar fără de ei e rău; și nici cum nu o nimeresci. Mai ales n'o nimeresci când în jurul vetri și se învêrte un bătrân ca și Moș Clonț, pășitul, umblatul, sfătusul, înțeleptul, cum îi dăcea lumea.

Nu sciu, dacă Moș-Clonț, într'adevăr era așa cum i-a fost epite vestea, dar destul, că vestea i-a mers departe: că-i înțelept, că-i cuminte, că-i cu gură de aur, că-i cu vorbe de mîere — și câte și mai câte înșirau despre el omenii, cari l'au vădut, l'au întâlnit, l'au cunoscut și au vorbit cu el.

Și mulți omeni se întâlneau cu Moș-Clonț, căci densusul era din Dâmba mare, orașel cu târg de mărturie, cu „bulgher” și cu scaun de domnie, ér omenii din jur, dacă nu la târg apoi târâși de necazuri, băteau a deseori la ușile domnilor după dreptate și

apoi Moș-Clonț avënd rēgaz, era mai mult prin oraș ca acasă, sta cu ei de povesti și lângă o glajă de rachiu, gura lui — ca briciu.

Și nu-i vorbă!

Ori că era, ori că se ținea înțelept, dar putea să fie. Căci de mic copil Moș-Clonț a pribegit prin țeri străine, ca slugă pe la boeri, pe la mănăstiri, apoi cioban prin Tera turcescă. Și nu destul cu atăta. Când era de vre-o 23 ani, ajungându-l dor de vatră și a vëndut oile și a venit acasă. Dar nu i-a fost scris să rămână mult pe acasă, căci după obiceiul de atunci, încă a treia și sasi l'au prins cu „sghilțul”, din urloiu casei, unde s'a fost ascuns, când a audit că-i caută la urmă — și l'a dat catană.

Și multe rele și multe bune, a vădut și a pășit Moș-Clonț pe unde a umblat slugind „Împăratului” cu credință prin foc și prin apă. Abia după șapte-spre-dece ani de slujbă i-a dat drumul să vie acasă: boeriu nap, gazdă pistol și aproape bătrân.

Când a ajuns acasă, diile de-arândul omenii, cari l'au fost mai uitat decând s'a fost dus, nu încăpeau în jurul lui Moș-Clonț ca să-l întrebe: pe unde a umblat? ce a făcut? ce a vădut? ce a pășit și cum era p'acolo?

ÉR Moș-Clonț le spunea bucuros, mai ales că omenii chiar și după a suta povestire ascultau cu gura căscată.

Și cum nu?! Când Moș-Clonț le spunea, că el a fost cu împăratul până la marginea pământului, la marginea lumii, la sorbul apelor.

— „D'apoi cum e acolo la marginea lumii?” îl întreba omenii încremenii.

— „Apoi cum să fie? Ca la marginea lumii. Nu poți merge mai departe. Vedeți, ședeam pe marginea lumii cum șed pe scaunul ăsta și boțocăeam — uite-așa — cu picioarele'n nemie”.

— „Himn! himn! Așa, așa, cu picioarele'n nemie, apoi dacă nu-i nemie, ce mai vrei? se cruceau omenii și-l întreba, dăpoi cum e la sorbul apelor?”

— „D'apoi cum să fie? ean' așa ca la sorbul apelor. Vedeți cătră apă curge pe toate riurile, dacă nu s'ar duce undeva de pe lumea asta, apoi mările s'ar umfla și ne-am înneca cu toții. Da nu ne înneacă, căci acolo unde am fost eu cu împăratul e gâtul pământului și totă apa se sôrbe în pământ pe o gaură mare cât o țară, și când se sôrbe văjăe, văjăe, dōmne cum mai văjăe, ca și când ar fi o sută de mori, totă mōra cu o

sută de rōte și o sută de petri, așa durăe, hodorogescă și șueră. ER desupra sorbulu să fac zōle și spumă grămești, pare că ar fi munți unul peste altul. Cale de trei diile nu te poți apropia, că dacă num'un paș vei merge mai aproape, ajungi în puterea sorbului și te trage, te ia, te duce și te înghite în gâtul pământului, ca pe o penă de găină”.

— „Vai de mine și nu te-ai prăpădit acolo?”

— „Era mai gata. Și dacă împăratul n'ar fi fost la spatele mele, nu sciu ce ar fi acum de mine. M'am fost plecat înainte și am întins gâtul, ca se vënd mai bine cum se sôrbe apa și hait! m'a și 'nhățat; dar atunci împăratul odată m'a prins de chicia legată cu curéuă, căci atunci cătanele nu se tundeau și m'a tras înapoi de am cădut pe spate, cât am fost de lung”.

— „Așa-i mēi, așa-i, dăceau omenii unul cătră altul, dacă nu-l trăgea împăratul, acolo-l înghita sorbu pământului. Dōmne bun e și împăratul drăguț”.

— „Bun, băești bun, ca pita de grâu cu cōja ca frunza și mieșul de două schiōpe. Vedeți, crucea asta de aur chiar înălțatul împărat mi-a dat-o, chiar cu mâna lui.”

patrie. Acésta treime de virtuți l'a condus la sévêrsirea multor fapte, menite a promova interesele națiunii nòstre și prin acésta la câstigarea meritelor, pentru cari tinerimea a serbat în mod festiv iubilul seu de 30 ani ca profesor universitar.

După cum e deja cunoscut onorabilului public, festivitatea a culminat în banchetul dat Sâmbătă séra în „Grand Hôtel Hungaria”. Junimea se afla încă înainte de órele 8 în „sala de gală” din etagiul I. a grandiosului hotel și astepta cu neastêmpăr sosirea sêrbătoritului.

La ivirea d-sale junimea grupată în 2 șiruri erupse în puternice urări de „sê trăsescă”, ér lăutarii — anume instruați pentru acésta ocaziune de dl Iordan Popovici — intonă imnul național: deștôptă-te române. Toți ardeau de însuflețire și entusiasm.

Aședându-se óspeții la masa întinsă, dl Cornel Perșinariu, urmat de întregă tinerimea se apropie de iubilant și ținând în mână frumosul „Album”, ce tinerimea îl oferă ca suvenir, ceti următoarea adresă de felicitare, cuprinsă în el și iscălită de tinerime:

Distinsului și iubitului profesor de limba și literatura română la universitatea din Bpesta, dlui A. Roman.

Mai escelent, decât toți pictorii și sculptorii și decât toți, cari scrivesc artel frumóse, este pentru mine acela, care scie cultiva spiritele june.

Ioan Gură de aur.

Recunoștința și iubirea sunt virtuțile ce trebuie sê infrumșezeze legătura dintre fi și părinți.

D-vóstră, ca un părinte neobosit, cu dragoste neînfrântă a-ți propoveduit de pe catedră 30 de ani evangelia limbei nòstre naționale, cel mai scump talisman al unui popor, singurul, care i manține esistența.

Pentru neasemênatele binefaceri, aduse cu abnegațiune în interesul tinerimei și prin ea națiunii românesci, primiți cu ocaziunea aniversării a 30-a a profesurii d-vóstre dela junimea academică română acest modest dar, ca cel mai prețios semn de recunoștință, stimă și profundă iubire.

„Populus romanus beneficium memor esse solet.”

Intru aceea desvâlnindu-se portretul iubilantului făcut de un pictor de aci și care atêrna pe un pãrete a salei, dl Perșinariu — arêtând spre el și predând Albumul dause: Sunt neînsemnate aceste cadouri, dar primiți-le ca pe denarul vêduvei cu căldura, cu care tinerimea vi le oferă; ér ca cel mai prețios dar primiți promisiunea și asigurarea, că faptele d-vóstre le vom privi totdeuna ca pe un scump clenod și urmându-le ne vom strădui a aduce folóse națiunii, care ne cresce.

Iubilantul mulțamesce dîcînd, că darurile aceste îi vor fi cele mai prețioase, fiindu-i oferite de junimea, pe care cu drag o instrueză și fiind-că i

vor păstra suvenirul „cei mai plăcute zile din întrêga sa vieță”.

După aceste, aședându-se toți participanții la masa, li se servesc plesele bogatului „menu”.

La a 3-a plésă ridicându-se încăruntit iubilant, reamintese în cuvinte călduróse domnia împêrătesei M. Teresiei, sub carea s'a deschis universitatea completă din Nagyszombat la 1770 de unde la 1777 s'a strămutat la Budapesta. Actualul și înțeleptul urmaș al acestei glorióse femei a înființat și catedră pentru limba și literatura română, mai nainte cu 30 ani. Ca fi ai unui popor, care totdeuna s'a distins prin credință neștrămutată și alipire către domnitorii sei, îi aducem pentru acésta și pentru numeroasele acte de binefacere față de români, vii mulțamite Incheiând închină pãharul întru sănătatea Maiestății Sale împêratului și regelui apostolic Francisc Iosif I, dorindu-i zile îndelungate pentru înflorirea monarchiei, pe care o stăpânesce. Nesfirșite aplause au urmat acestui toast, care de toți a fost ascultat stând în picioare. Ultimele cuvinte au fost repetate și'n limba magiară.

Musica intonă imnul casei habsburgice.

Al 2 lea toast a fost ținut de președintele comitetului arangiator dl Elie Cristea. Cele dîse de d-sa trec preste marginile unui toast și merită mai mult numele unui discurs festiv. Făcînd din punct de vedere al limbei o revivire asupra trecutului poporului nostru, arêtă umilitórea stare de odinioară a limbei române și nivelul la care se află acuma, când se propune și la universitățile mai multor cetăți însemnate ale Europei. Apoi relevând meritele mai ales ca profesor ale dlui Roman închină pãharul, însoțit de freneticele aplause ale tinerimii pentru iubilant. De altcum fiind acest discurs de interes mai general pôte voi fi mai târziu în poziția a vi-l împărtași mai pe larg ori în întreg cuprinsul seu.

Emoționat de căldurósele cuvinte ale dlui Cristea sê scólă ilustrul iubilant și dîce cam următoarele: Iubiți tineri! În ziua de aci, ziua mea de onóre, cu bucurie vin a răspunde la frumósele cuvinte rostite de interpretele d-vóstre, mulțumindu-ve pentru sentimentele de stimă și căldurósele urări. Modestele puteri cu cari Dumnezeu m-a înzestrat le-am întors în serviciul națiunii mele pe diferite cariere și prin acésta am sévêrsit numai al unei națiuni. Intre altele am avut misiunea ca sê învêț junimea nu a-și iubi limba, căci acésta iubire a adus'o cu sine din casa părintescă, ci mai mult s'o cunóscă. Cunoscînd un lucru, îl sciu prețui mai bine și prin acésta și iubirea față de el sê potențeză. An-

tecesorii și părinți noștri n'au avut fericirea de a se împărtași de o asemenea instrucțiune. Ei au murit cu dorul de a se realiza aceea ce vedem noi că s'a împlinit, ér ce dorim noi vor vedea urmașii noștri. Adunați aci din diferite locuri ve pregătiți pentru diferite cariere și funcțiuni. Unii veți alina suferințele sufletesci, alții cele trupesci, ér alții veți apăra drepturile omului, vêduvelor, orfanilor etc. cu toți însă veți lua apostolatul dăscăliei pentru poporul, din care faceți parte. Ca atari nu trebuie sê uitați datorința cea mai stântă, a ve iubi națiunea, a oferi pentru binele ei obolul, labórea și chiar și vieță. Ca dela un frate mai bătrân primiți sfatul sê ve iubiți și prețuiți și limba dulce, pe care strămoșii și părinții v'o lasă ca pe o scumpă ereditate. S'o spălați mai vêrtos ca aurul și s'o țineți pururea, ca pe acel suflet care însuflețese națiunea și la care înaintașii noștri s'au închinat ca la un idol.

Iubiți-ve patria, în care ne-am născut și légânul în care mamele v'au învățat primele accente ale limbei. Inzestrați-ve cu sciință, căci ea e o putere, ce ridică pe om și-i face posibilă ajungerea scopului și plinirea datorințelor față de nê și patrie. Iubiți pe concetățenii, cu cari împreună formăm acésta patrie comună. Cu aceste terminând uréză însuflețitei tinerimi vieță lungă, ca sê-și pótă plini misiunea, ce o aștêptă. Aplause entusiaste însoțesc ultimele cuvinte ale oratorului.

Dl Aureliu Cosma st. iur, autorizat fiind, felicită pe iubilant în numele rectorului magnific al universității, care deși din motive neatêrnátore de persóna sa, trupesce e împedecat a lua parte la banchet, totuși cu sufletul se află între noi. Iubilantul răspunde în vechea limbă a universității, care e totodată limba bisericeii, a cărei distins preot e și rectorul și mama limbei nòstre. Incheiând golesce pãharul în sănătatea rectorului și pentru prosperarea universității.

Părintele Pavel Boldea, capelan castrens ridică toast pentru iubilant, felicitându-l în numele coloniei române din Bpesta, care se asociéză la serbarea tinerimii și vine sê-și exprime stima și venerațiunea pentru meritele câștigate prin instruirea tinerimii pentru prosperarea națiunii române

(Va urma.)

Dar de nuntă.

„Monitorul Oficial”, dá următoarea descriere darului de nuntă oferit A. S. R. principesei Maria de cătră domnele române, rub președenția d-nei Efrosina Catargiu:

Acest dar e alcătuit dintr'o lădiță de aur, avînd pe fie care lature arcuiri, pe care

sunt făcute medalii, înfățișând mărcile județelor României și despărțite prin rotogóle de smalt, purtând în milloc câte un frumos briliant. Pe una din fețe se cetesce inscripția: A. S. R. Principei României, și de desupt strălucese litera M împodobită cu briliante; ér pe acoperișul ei se află o corónă cu armele României și Engliterei. În lădiță a fost depusă o recepisă a casei de depuneri pentru o sumă de 230 000 lei, încredințată de generositatea publică în mâinile Augustei moștenitóre a tronului, în scopul de a se face un institut filantropic, ce se va hotări în urmă.

Acésta lădiță e întovărășită de următorul document:

Urare aducem prin graiul nostru de la femeile române de pretutindenea.

Țara, care în curgere de 24 ani, în M. S. regina Elisabeta a aflat neînteruptă pildă a virtuței, dnoisă, ajutátore și alinátore pászurilor la și de restriste și de cumpană mare, tresărit'a de bucurie când Dumnezeu i-a dat în Tine, Dómnă, o împreună lucrátore cu M. S. Regina la binele, fericirea și înălțarea națiunii române.

Deci, după bêtâne datine, întrebându-ne-am, noi, femeile române, ce prinóse sê aducem mirilor noștri împêrătesci?

Și étă că nu-ți aducem, Dómnă, măramă muiată în rase de sóre, nici împodobită cu stete, că tinerețele și frumșeța Ta nu o pôte adăoga maramă lucrată de mână omenescă.

Și n'aducem, Dómnă lucruri și juvaere, că le întunecă strălucirea simțirilor Tale sufletesci și a caselor Vóstre împêrătesci. Tu însă Ți n'ai voit prinóse de mândrețe și găteli de aur și de nestimate.

Apoi nici rupe-vom cu Voi colțul sărac de sântă prescură al poveștii străbune, că ogorul țerei larg și întins, cum l'a dăruit Dumnezeu nêmului românesc, da-va Vouă brazde luminate de flori și belșug neseat de grâu.

Dar atunci ce prinóse aduce-vom Ție, mirésă împêrătescă, la și de serbátore?

Primesce, o Dómnă, inima femeii române, că iubirea ei fost'a talismanul, care în curgere de 18 sute de ani a ținut în picioare, în mijlocul grózniceilor furtuni, pe români și le-a oțelit brațul în luptă și i-au făcut sê nu se înstreineze de Țară, s'o iubescă, s'î vorbescă mereu și cu drag dulce limbă și sê móră rêsboind pentru ea și Tron.

Ícone a inimei Tale frumóse, întru cât mărginitul aur și luminele nestimatele pot inchipui, nemărginitul, necoprinsul suflet, depunem la picioarele Vóstre olădiță lucrată de meșterul Froment Maurice.

Menit'am acésta lădiță se cuprindă visticieria neseată din care Tu vei semăna, în ogórele nouăi Tale patrii, comorile inimei Tale domnesci.

Cum picătura de róuă nu o desprețuesce raza Sórelui, ci o duce voióasă și o revarsă în norul mános și rêcoritor al holder, așa și Tu, Dómnă, primesce, depusă în lădiță, picătura adunată de la femeile ro-

— „Cum și ce fel?” iscodeau ómenii curioși.

— „Apoi cum? ée așa. A plecat, odată împêratul la preumblare, și eu cu mai mulți ficiori am fost rânduși de strajă, fiind-că eram cu toții în lógăr, și ajungînd într'o pădure deodată ne-au încunjurat o companie de a dușmanului. Noi odată am făcut „care” în jurul împêratului și ei „puf!” noi „puf!” și am tot pușcat, până am rêmas numai împêratul și eu, ér dușmanii erau încă cincii.

— „Pușcă, Clonț pușcă, că ne prinde alianul”, a strigat împêratul.

— „Aș pușca înălțate, dar nu mai am glónțe”.

„Atunci a băgat împêratul mâna în șerpariul lui hêl lat, a scos și mi-a dat glónțe și am pușcat și am omorît pe cei cincii dușmani. Apoi m'am întors cătră împêratul, și am glumit: noa! nălțate împêrate i-am pus pe toți bine, acum o pipă de tabac. Atunci a băgat împêratul mâna în șerpariul lui hêl lat, și-o scos un jascău chindisit tot cu aghimant, cu ciucuri de argint, cu surcálău de aur și plin cu tabac d'el ruinunat, și mi-a dat și mi-am umplut pipa, și am plecat apoi pușcînd din scorburosa, am plecat

îndêrapt, numai amêndoi, eu singur și cu împêratul”.

„Când am ajuns la lógăr, împêratul a spus la toți ghinărareșii, ce am pășit și cum m'am purtat și, bag samă or fi ținut sfat, căci peste trei zile, m'au chemat la „raport” și mi-a spus, că o sê me facă căpitan, dar am dîs și m'am rogat: Nălțate Impêrate! Așa domnie mare nu-i de capul meu. Lăsați-me sê me duc, sê mi se facă ósele pãmînt acolo, unde m'am născut. Atunci a băgat împêratul mâna în șerpariul lui hêl lat, a scos și mi-a dat crucea asta, apoi a poruncit și mi-a făcut o „patentă” cu care me duc în totă luna la scaunul domniei și capăt câte de ce husoși, patru duce și o groșită și așa am venit acasă”.

Așa își povestea Moș-Clonț pãniile lui și multe nesdrávâni va mai fi spus, căci se pôte da cu socotéla, cam ce fel era înțelepciunea lui. Din tóte însă o vorbă i s'a isbândit chiar feciorului lui. Vorba isbândită este: „Nu lua nici odată creșemêntul calului, cânelui și al muerii”.

Cu tótă filosofia cuprinsă în proverbul acesta, Moș-Clonț ținea la usă cai și câni, ba s'a fost și căsătorit, ér din căsătorie avea un singur fecior: Gerasim. Me țineam eu,

povestășul „fêrtat de cruce” cu Gherasim căci eram d'o erbă: născuți într'o vreme și botezați într'o apă. Dar cu însurátore nu ne-am brodit la un soroc. El s'a fost însurat cu Reveica lui Bebeșu, din satul de preste dél vecin cu Dambu-mare; ér eu am rêmas de el prin șeșători june tomatnic. Căci mai sărac deacasă nu mi-am găsit lécul dorului: pe care o vreau eu, nu me vrea ea, pentru unele: eram prea sărac, pentru altele me țineam cu nasul pe sus, și așa am rêmas de-mi ajungea mustața la urechi și tot june, flăcău bătrân.

Me aveam bine cu Gherasim și după ce s'a fost însurat. Me cerceta și îl cercetam adeseori, ca sê mai povestim de ale lumii. Dar dela o vreme am băgat de sémă, că lui Moș-Clonț nu-i venia la socotéla pretenia mea cu Gherasim. Pôte că se temea, sê nu-i stric feciorul cu povestile mele, ori că-l recorea alte slabe? Nu sciu! Destul, că într'o séra, după ce a oftat odată din bãerile inimei a dîs:

„Ce mai faci tu méi Vasile cu însuratul? Intârșii tare! Veđi-ți odată de căpătăiu! nu umbra om ne om. Ori dór' fi-ai pus de gând sê rêmăi vițel mánzat, și s'a jungi moșul fetelor prin șeșători?”

Am început și eu sê-i spun pricina din care nu pot, cu tóte că aș vrea și ași fi făcut-o și pân' acum, ér Moș-Clonț veđînd pe ce córdă cînt, a'tors și el fôia și a început a torăi câte și mai câte, ca omul, care se simte, că scie ce scie, și are urechi ce-l ascultă:

„Î drept, că bine trebuie sê-și tragă omul sama, când vrea sê se 'nsóre, căci e greu sê trăsesci însurat, dacă n'o sci duce, apoi a susținé o muere nu-i lucru ușor, cum dîcea căpitanul meu, și bine dîcea, că mai ușor pãdesci o turmă de epuri decât o muere. Multe am veđut eu, multe am pășit, pe unde am umblat. Sê scii una și bună. Când se însoră omul e ca și când pui la loterie. Bagă mâna 'n săculeț și scoți pe noroc, ori un ânger, ori un drac. Apoi ține-te, dacă ai avut norocul din urmă. Gherasim a nimerit-o bine de altcum, cu Reveica, numai cât prea mult umblă'n dâra ei. Și i-am spus de multe ori, că în muere sê nu se prea bizue. Muerea e făcută cam șodă, cu nãrav și dacă vrei sê ai pace la casă, dintr'o sută ea se scie numai una și jum tate. Muerea e ca móra: până la o vreme macină bine, și apoi ca din senin se'nburnă, și trebuie ferecată la soroc, dacă

mâne în visteria din care vei să reverse mila și îndurarea la cei ce de la Voi o aşteptă.

Dumneou înmulțiva de unde vei da.

Matriculele civile.

În contra proiectelor de lege de politică bisericească se face, cu deosebire din partea catolicilor, strașnică agitație. De altă parte guvernul când a ajuns la adecă, va să dică când se pregătescă o lucrare în detaliu, ea proiecte, vede, că dă de greutăți, nu la căsătoria civilă, care se lovesce în dogme, ci chiar și la pregătirea proiectului pentru matriculele civile, despre cari se crede, că introducerea lor se va putea face foarte ușor.

Despre greutățile aceste, „Budapesti Hirnap“ în numărul 42 din 11 Februarie a. c. în primul său articol ne face o descriere interesantă, pe care o dăm în traducere precum urmază:

Între cestiunile de politică bisericească din programul cabinetului Wekerle, mai ușor s'a părut a fi cestiunea introducerii matriculelor de stat, pentru că în contra acesteia nu s'au făcut obiecțiuni dogmatice, din partea nici unei confesiuni.

Acăsta deci a rămas o cestiune curat politică, contra căreia nu predică nici preoții, ba conferența episcopilor catolici a declarat, că cel puțin se vor elibera de o sarcină, pe care până acuma au purtat-o în interesul puterii lumesci a statului. Numai din partea protestanților s'au făcut obiecțiuni, contra introducerii matriculelor civile și anume din două puncte de vedere: din punctul de vedere ale micșorării venitelor preoțiilor protestante și scăderea autorității morale. Și adecă, dacă s'ar introduce matriculele civile, preoții protestanți ar pierde tacele, ce le au acum, pentru estradarea estraselor matriculare. Pentru acăsta statul ar putea să dea recompensă, ceea ce o pot pretinde preoții pe baza articolului de lege XX din 1848. Statul însă nu va fi în stare a despăgubi pe parohiile protestante pentru pierderea morală, că preoțimea protestantă, lipsind matriculele, va avea și mai puțină atingere cu poporul, ca până acum. Cu toate aceste, protestanții au declarat, că deși nu se însuflețesc pentru matriculele civile, dar pe lângă o anumită despăgubire, vor preda matriculele în mâinile statului.

Așa dar din partea bisericeii s'a dat în voia statului a introduce matriculele civile.

Dar pe lângă toate aceste, nici o cestiune politică, nu i-a făcut atâta bătaie de cap guvernului, ca chiar cestiunea introducerii matriculelor civile. Ați lucrul stă așa, că guvernul nu are în privința acăsta un proiect, pe care să l'pota subșterne dietei; tot ce a făcut până acuma cu privire la matriculele civile, nu este altceva de cât plănuire, experimentare, calculare.

vrea să nu-ți strice bucatele, să rămâi cu tărăfă'n sâtă. Deci și muerea mai trebuie ferocată când și când. Și n'ai nici o grije, că n'o să se prăpădească dintr'ăia. Căpitanul meu dicea: „când îți mōre muierea, și se strică pipa și-ți cumperi una nouă, mai bună și mai frumoasă. Să-ți iubesci muierea dela inimă, dar cu gura să nu-i spui, căci ea are multe taine și credemntul se nu il dai nici odată. Nu crede odată cu capul: cănelui, calului și muierii“. Țineți minte ce v'am spus, căci precum multora, așa și vouă pōte să vi se sfetescă. Paza bună, drăguța, paza bună alungă primedjia“.

— Mai las' tată — țise Gherasim — nu mai torăi atâtea. Mi le-ai spus toate acestea de atâtea ori, că le știu de rost, dar tot nu te cred. Mai ales nu-mi vine a crede, că când cunosc pe Reveica, și dacă toate muierile ar fi ca ea, aş putea da felelat, că tot ce spui d-ti despre ele — is numai vorbe fără nici o vlagă. (Va urma.)

Lucrul devine și mai greu, fiindcă în direcțiunea acăsta domnesce cea mai mare confuzie în ministerii, cari nu știu merge înalte, decât pe căile obicinuite, cunoscute. Dacă trebuie să creeze ceva nou, nu știu de cât să imiteze instituțiunile din alte state, dar în cestiunea acăsta referințele speciale ale patriei noastre, nu conțea să se folosească de exemple străine. La noi nu se pot introduce registrele franceze, engleze sau prusiace ér spirit de inițiativă în ministeriile noastre nu este.

Astfelu numai acum de curând le-a venit la cunoștință, că matriculele de cununie, fără de o vecsare mare a publicului, nu se pot introduce decât deodată cu intrarea în vigoare a căsătoriei civile, căci matriculele de cununie sunt acte de procedură a încheierii căsătoriei, care la noi se face tot după dreptul canonic; ér a despărți procedura de dreptul real este o absurditate. După ce căsătoria se încheie înaintea preotului, numai matriculele lui pot servi de dovești publice, ér o prezentare din nou înaintea autorităților publice și o înmatriculare din nou făcute de ele, ar fi o muncă de prisos, o sporire fără de înțeles a sarcinilor poporului.

Astfelu deci guvernul lăsând la o parte matriculele de cununie, își va face de problemă a introduce înțaiu matriculele civile, pentru casurile de nașteri și de mōrte, cu toate că naia lui în cestiunea acăsta se svērcolesce între Scilla și Charibdis și e de temut, că nu va scăpa de aici cu vieță.

(Va urma.)

Noutăți.

Ni se scrie din Alba-Iulia: Colonelul Wagner, cel ce comandase la marș în frigul de astăernă un batalion din reg. 62 — ca să degere urechile și nasul feciorilor — se vorbește, că va intra în pensiunea bine meritată.

***
Părinții patriei. Scena, ce s'a petrecut în dieta din Budapesta în 8. l. c. n. merită să fie cunoscută. Fiind cătră finea ședinței deputatul opozițional Issekutz, din considerare, că membrii dietei erau oboșiți și că vorbirea sa nu va avea efectul dorit, a cerut să vorbească în ședința următoare. Deputații guvernamentali au insistat, că Issekutz să vorbească Opozițiunea a prezentat însă propunerea, ca dieta să voteze în ședința următoare din 9. l. c. n. dacă deputatul Issekutz să vorbească în ședința în 8. l. c. n. cu alte vorbe: Să voteze mâine, ca deputatul să vorbească astăzi. Ne fiind regulamentul intern destul de lămurit în privința asta, președintele a conchiemat la o consfătuire pe matadorii tuturor partidelor ca să reguleze o procedură definitivă când s'ar mai ivi astfelu de casuri: Să votezi ați, ca să vorbești ieri.

***
Deputațiune la ministru Lukacs. Mai mulți frantași din Ighiu și jur se vor prezent. la ministrul Lukacs să-l rōge, ca drumul de fer linia Zlatna—Alba Iulia să se construescă de așa, ca să atingă și Ighiu și acolo să fie stațiune, ér nu în Șard. Cererea e justă, vom vedé, că împlinise-va.

***
O nunta sângerosă. Duminică s'a înțemplat nunta între Roza Ragányi în Vértes lângă Oradea mare, cu tēnerul Baresa Sándor din Almos. După cununie se puse conductul de nunta în mișcare și țiganii au început să cânte marsul lui Rákoczy. Unul dintre tineri, Gordó a poruncit să cânte „Trarabum-dié“. Tēnerul Kiss, supērat, îi spuse lui Gordó să nu se amestece în drepturile lui. Gordó îi răspunse cu un pumn în față. Nuntași din Almos, luând partea eroului lor se năpăstuiră asupra celor din Vértes, și în luptă primi mirele o junghietură în pantece, ér doi nuntași sunt pe dōga de mōrte. Numērul celor răniți e de 14. Mirésa a scăpat cu fuga, ér nuntași au fost conduși frumos la judecătoria din Széhelyhid.

***
Puterea armata austro-ungară. „Armeblatt“ publică următoarele date statistice

referitoare la puterea armată a Austro-Ungariei: 1. Pedestrima: Infanteria comună împreună cu Landwehr-ul austriac (în timp de pace cu 16,540 ómeni, în timp de războiu ce 131,770 ómeni) la olaltă cu armata teritorială din Ungaria, are în timp de pace 211,140 ómeni, în timp de războiu 950,040 ómeni. 2) Cavaleria: regimente comune de cavaleria împreună cu Landwehr-ul austriac (în timp de pace 3,350, în timp de războiu 9,510 laolaltă cu regimentele de cavaleria din armata teritorială din Ungaria, are în timp de pace 219.780 ómeni în timp de războiu 87,510 ómeni. 3.) Artileria campestă și de munte: în timp de pace 27,120 ómeni, în timp de războiu 81,110 ómeni. 4.) Trupe tehnice (înțelegându-se aici și artileria din fortărețe) în timp de pace 17,350 ómeni în timp de războiu 53,000 ómeni. 5.) Care și corpul de ambulanță împreună cu alte trupe auxiliare: în timp de pace 13,850, în timp de războiu 88,410, ómeni. 6.) Trupe destinate pentru servicii mai înalte: în timp de pace 6400, în timp de războiu 19,000 ómeni. Prin urmare armata austro-ungar are în timp de pace, 336.040 ómeni, în timp de războiu 1,315,370 ómeni.

***

Fenomen meteorologic. „Paloda“ din Bērlad scrie: În sara țilei de 23 Ianuarie curent, pe la órele 8, înainte de a răsări luna, a apărut la răsărit, în dreptul orașului nostru, o lumină roșiatică pe cer. După răsărirea lunii s'a vēdut un curcubeu, ale cărui colori reflectau în roșu, verde și galben, ér în mijlocul lunii se desemna o cruce strălucitoare de raze luminoase; în estremul de sus, al crucei se observa un noursă, care sēmăna mai mult a negură, care curgea de ambele părți ale crucei. Acest fenomen a durat aprōpe până la órele 11, când odată cu înălțarea lunii la orizont a dispărut semnul crucei și curcubeul. Era un tablou fēeric, care a pus în admirațiune pe toți cei ce l'au vēdut și cu drept cuvēnt, căci crucea era splendidă fiind ea lipită de discul lunii. Nu tipisau decât cuvintele latine: „in hoc signo vinces“, ca odinōră în timpul Marelui Constantin. Multă lume comenteză ca de obicei la noi, în toate felurile aparițiunea semnului crucei pe discul lunii.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Țera-Oltului, finea lui Ianuarie, 1893.

Onorată redacțiune! Cu risicul de a mi jigni orgoliul meu de „oltean“ cam tot atāt ca de fāgărășan, totuși silit sunt a declara, că de când nu v'am mai scris, s'au petrecut pe aici lucruri, cari în adevēr, numai pe la Fāgărăș se pot înțempla. Māngăiat me simt însă, că nu românii sunt cei ce fac bazaconii fāgărășanesci: precum nici acei nesocotiți n'au fost romāni, cari de mult de mult imbiase căți-va polițai, ca să apere două companii de soldați, ce treceau spre Brașov de hoții din pădurea Persanilor, la care ofert comandantul trupei a țis proverbul cunoscut: „Dummer Kerl von Fogarasch“. Deci streini au fost cei ce au pus Fāgărășul pe gura lumii. Ér cei ce, importați sau colonizați aici ușor se fāgărășanesc, molipsindu-se dela băștinașii, cari stau în vērful afacerilor la cārmă, tot strēini suut.

Și apoi prefectul Guido von Bausznern, ademenit pōte de cei mārunței din jurul său, cari îl duc cum și pe unde le place, permite a să face lucruri, cari te pune pe gânduri întrebându-te: óre și dēnsul s'a fāgărășănit?

Căci să vești! Până bați în palmi părății dela cornul stradelor să decozească cu placate, și „szabadelvü pārt“ începēnd dela calapod până sus în vērful rēsare, ca schintēua din cremene... să întrunesc și... voteză... Ce? Să te prăpădești de ris: neîncredere deputatului dietal Șerban și încredere fișpanului Bausznern. În adevēr conclud fāgărășanesc! Căci ce are partidul liberal jidano-saso-magiari, ergo alegătorii din cercul Fāgărăș cu deputatul

alegătorilor din cercul Arpaș, ca să-i dispute conduita?

Ce mai hohote va fi tras ministrul cetind „memorandul“ partidului liberal din Fāgărăș: noi n'avem încredere în deputatul dietal Dr. Șerban, ci avem încredere în fișpanul Bausznern, căci Dr. Șerban, e daco-romanist, și iridentist; ér că risul a fost cu ticnēla dovadă, că dela ministru s'a remis representațiunea, scriindu-se (cu cerusă roșie, să dice) pe dosul ei, următōrea rezoluțiune dēmnă de partidul liberal „fāgărășanesc“: „Targyalatlan tárgy vissza küldetik“.

ÉR patrioții din Fāgărăș, amar de ei, cum se mai boceau. Dar cap să fie numai... și placate pe părății apoi ei se întrunesc de nou la hotelul „Gelb“ (25 Ianuarie v. c.) și între lacrămi și suspine, iau la cunoștință rezoluțiunea ministrului, care uitându-și de renumele proverbial al fāgărășenilor, a luat lucrul serios, în loc să-l considere de „fāgărășanesc“.

Apoi dacă s'au adunat odată, pentru ce să nu hotărăscă și altceva: Deci, la propunerea vice-comitelui Kapocsányi, se decide: (n'ați gāci, pe lumea acăsta, ce. Ascultați): Să mērgă la domnul ministru o comisiune de 12 membrii, cari vor voi din indemn propriu a să însinua și să cērăca pe fișpanul Bausznern să-l lase în comitatul Fāgărășului.

Adecă, vorbind serios, prefectul Bausznern a sfeelit-o, și de sigur, când partidul liberal a fost pōtit ca să-i voteze încredere, capii partidului au știut, că poziția actualului comite e sdruncinată și au cugetat, că prin votarea încrederii, o vor propti. Dar s'au înșelat, căci pōte chiar și sus să va fi produs convingerea, că comitele Bausznern, prin călcarea legii de naționalități, prin căpățuirea rudeniilor sale, prin „nem engedem“ și prin baionete, nu mai pōte ferici comitatul Fāgărășului; ér acum are să mērgă o comisiune ca să cēră susținerea lui în capul comitatului. Ba prefectul Bausznern chiar în țiaua întrunirii, după ședință a plecat în raptul capului la Budapesta, ca să bătucescă calea comisiunei; nu direct, ci preste Sibiu de mână cu popa ev. lut. din Fāgărăș, Fleischer Samuel, ca amēndoi, după cum se svonesce, să se oprēscă la superintendentul sāsesc, ca să-l rōge pe acesta să mijlocescă cu o vorbă bună la locul competent, dōr' să va putea esopera primirea comisiunei de cătră ministru și lucrul de căpetenie susține-prefectului Bausznern în post.

V'om înregistra, ce rezultat va obținé aceste svērcoliri.

„Verax“.

Bibliografie.

A apărut:

„Ortografia limbei romāne“ de George Părvulescu. Tērgujiu. — Ea formeză un frumos volum de 128 pagine în 8° și se vinde cu prețul de 1 leu.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Despre plantele carnivore.

Prelegere publică de prof Mihai Pērvu.

(Urmare.)

II. Utricularia vulgaris.

Ulcioarele Utriculariei au formă rotunjoră, de două laturi cam turtite. Gura lor e aprōpe în patru-unghiu.

În unghiurile buzei de asupra, se află câte un trichom rămurit, éră la celelalte unghiuri a buzei inferioare, câte doi trichomi nerămuriți.

Dela buza deasupra se întinde în ulciōră un coșuleț, ca și gura vērșei. Acest coșuleț este perdēua, ce în-

chide calea nefericitului animal, care prin nebăgare de seamă a ajuns în iadul ulciorei. Dacă voește să iasă, apasă asupra perdelei, care închide gura ulciorei și animalul cade jertfă morții răsbunătoare.

Păreții din lăuntru, interni și externi din afară a ulciorelor sunt cuprușiți cu trichomi rămurăți.

Botanicii vechi au ținut lucruri de a doua mână, secundare, glandulele, nigei, trichomii, perii plantelor. Fiziologii de astăzi, moderni, au constatat cu siguranță, că aceste organe secundare au însemnătate foarte mare în lupta de a fi, ori de a peri, în lupta pentru existență. În sfârșit, că susținerea, existența organelor și organismelor mai mari, atârna, dela organele și organismele cele mici. Asta o vedem și la plantele carnivore, a căror existență depinde dela funcționarea glandulelor, trichomilor, dela organele, cari odinioară au fost considerate de secundare.

Faptul, că în ulciorele Utriculariei se află totdeauna animale aquatice, diferiți raci, infusorii, vermuleți din specia Planaria, Naïs l-au constatat Ch. Darwin, Dr. T. Cohn, A. Dodel-Port și alții Domnișóra botanistă Treat din New-Jersey, care și a publicat observările sale într'un limbajiu atrăgătoriu și gingaș în „New York Tribune“.

Acest fapt l'am observat eu însumi în vara anului 1885, când de dimineață până la 5 ore după miazăzi, am stat imbrăcat în apă de un metru și jumătate, în lacul Sodom*), plin cu nenumărate specii de plante și animale aquatice.

Să ne întorcem la obiect.

Dr. T. Cohn a cultivat Utricularia vulgaris în apă, care nu conținea animale, adecă a pus-o să flămândească. După aceea era în apă cu infusorii, planarii, crustacee, raci, și a vădut că după 12 ore ulciorele sunt pline cu animale de acestea și că planta e veselă. Mai târziu cu șase zile, a ob-

*) Lac în comuna Șepreuș (comitatul Aradului).

servat, că animalele sunt morțe, și că numai scheletul, rămășițele lor dau seamă despre existența lor de odinioară. Adecă corpurile animalelor s'au discompus și planta prin trichomii ulciorelor a absorbit părțile nutritive ale cadavrelor.

Am amintit la Dionaea, că glandulele secreționează un suc acru, pepsin, care disolvă corpurile insectelor și-l absorb. La Utricularii, nu este constatat deplin, prin probe chimice, dacă trichomii secreționează, ori nu pepsin; dară atâta e sigur deocamdată, că trichomii ulciorelor pot absorbe muschii unui animal deja discompus, adecă când dă în putrefacție.

Acésta se pote documenta, dovedi foarte ușor cu ajutorul microscopului. Tăiem o parte din păreții interni a ulciorei cu trichomi, cari n'au funcționat încă, punem sub microscop și ne convingem, că trichomii sunt plini cu un fluid, cu protoplasmă transparentă.

După aceea turnăm în apă, în care se află o Utricularie flămândă must de carne adus deja în putrefacție, esaminăm, ca mai înainte sub microscop și vom vedea, că protoplasmă trichomilor e mai tulbure și că conține globulele de albumin, o parte din carne.

Tóte aceste mărturisesc, că Utricularia e plantă carnivoră și că de Dionaea se deosebesce prin aceea, că absorbe sucul cadavrelor animalice, numai după ce acele au ajuns în stadiul putrefacției. (Va urma.)

Diverse.

Cămătarul.

După natură.)

Inele cu petre scampe la tóte degetele, césornic și lanț de aur la brâu, tabatieră de argint și . . . miro de usturoiu.

Are prăvălie pe una din stradele principale cu firma: „Aici se dă bani împrumut pe amanet!“

La gémlac a espus fiorini, galbeni, losuri sêrbesci, Crucea roșie și alte scrisuri amestecate cu scule vechi.

A început comerțul cu 5000 lei capital și a ajuns la 25.000 lei venit, luând dobândă doi lei la napoleon pe lună.

Când întră cineva în prăvălia sa, îl cunósce după mtră, dacă a venit pentru schimb sau pentru amanet.

Se vaită totdeauna, că nu mai are parale. Ultima sută de lei au dat'o lui X cu o jumătate cés înainte. De! Pentru ce nu veneai mai de vreme?

— Și cât ceri pe césornicul ăsta?

— Dóuë sute.

— Ce? dóuë sute! Pentru prețul ăsta ți dau eu unul nou cu monogram și cu lanț. Nu face.

— Dar cât face?

— Pentru mine nimic. Ți-am spus, că n'am parale.

— Ei lasă vorba asta. Când o fi și o fi, găsești dta. Cât poți să dai?

— Lasă-l aici. Se vedem, să caut la un prietin dacă vrea să dea. Eu, uite, pe onóre, nu caut să câștig nimic. Să te întorci la patru.

Cientul plécă, cămătarul succece, răsucesce césornicul, stringe capacul între degete ca să'i vază grosimea, se asigură câte rubinuri are și apoi îl pune în casa de fer și așeză 42 de lei la o parte.

La patru clientul se întorrece.

— Ei?

— Uite am găsit 60 de lei. Dacă'i poftesci bine, dacă nu, să'ți aduc césornicul înapoi.

— Numai 60 pe un césornic de 400?

— Cum poftesci!

— Fie!

Cămătarul numără clientului 42 lei deși-i oprește 18 dobânda pe trei luni . . . căci el nu face afaceri decât pe trei luni.

In schimbul césornicului depus amanet, cămătarul dă clientului o chitanță constatând, că a cumpărat obiectul!

Afară de aceste operații, cămătarul dă lés înainte ofițerilor în schimbul unei chitanțe cu angajament de plată pe parolă de onóre, scompteză mandate și caută mici gheșefturi la primărie și ministerie, se ocupă

Ganz seid. bedruckte Foulards 85 kr. bis fl. 3.65 p. Met. — (ca. 450 versch. Disposit.) — sowie schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, karrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. und Postkarten 5 kr. Porto nach der Schweiz.

[15] 2-6 Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hof.), Zürich.

în speșă scutirile de la serviciul militar a tuturor coreligionalilor săi cu pașaporte otomane.

Visul de aur al cămătarului este naturalizarea cu dispensă de stagiul pentru serviciori escepționale aduse țerei calculate a 95 la sută. Din „Timpul“.

Din public *).

Rectificare.

In nr. 9 al „Tel. Rom.“ in „mulțămita publică“ subscrisa, din greșală n'am amintit că propunerea, ca regretatul meu soț Aldimir Badiu, să fie inmormântat pe spesele comunei, a făcut-o dl adv. Nicolau Garoiu, ceea ce prin acésta rectific, exprimând și pentru acésta mulțămitele mele dlui avocat sus numit.

Zernesci, 2/14 Februaru 1893.

Maria Badiu n. Gârbacea.

*) Pentru cele publicate în rubrica acésta redacțiunea nu e responsabilă.

Red.

Loterie.

Mercuri, 15 Februaru, 1893.

Brünn: 1 44 49 17 59

Nr. 524/1892.

[21] 1-3

Edict.

Maria Precup Reu din Ludoš, carea de 3 ani a părăsit pe legiuitul ei bărbat Moise Mât, pribegind prin lume, fără a scí ubicațiunea ei, sau de mai trăește, cu incuviințarea venerabilului consistoriu archidiececan, din 18 Septembrie 1892 Nr. 4544 B., se citéză a se presenta înaintea subsemnatului oficiu în termin de 6 luni, căci la din contră procesul matrimonial intentat de bărbatul ei se va pertracta și decide și în absența ei.

Mercurea, 22 Ianuariu, 1893.

Oficiul protopresbiterial gr. orient. al Mercurei.

I. Droc, prot.

Nr. 23.

[20] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Vidacutul-român, cu filiile Vidacutul-unguresc, și Róua, protopresbiteratul Sighișórei, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“

Emolumentele împreunate cu acest post și satorite de comitetul parochial concernent la 27 Ianuariu 1892. sunt 401 fl. 38 cr.

Concurenții și pot lua informațiuni mai detaiate despre acésta parochie la oficiul protopresbiterial și la cel parochial.

Reflectanții sunt pofțiți a-și asterne petițiunile concursuali conform norme lor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiterial până la terminul sus indicat.

Sighișóra, 12 Ianuariu, 1893.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tracului Sighișórei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Dimitriu Moldovan, protopresbiter.

Avis pentru beutorii de bere!

Avem onóre a aduce la cunoscință, că la noi se află spre vëndare bere foarte bună și conservată cu următoarele prețuri:

a) Bere în butóie:

1. Kronenbier (fórté căutată) de colóre deschisă per hectolitru	{ pentru oraș	fl. 18.50
	{ „ provincie	„ 12.—
2. Bere de München de colóre închisă per hectolitru	{ pentru oraș	fl. 18.50
	{ „ provincie	„ 12.—
3. Bere Salvator tare desehisă per hectolitru	{ pentru oraș	fl. 20.—
	{ „ provincie	„ 14.—

b) Bere de butelii:

1. Kronenbier în lădi (50 butelii à 7 decilitri)	{ pentru oraș	fl. 8.50
	{ „ provincie	„ 6.—
2. Bere de München (50 butelii à 7 decilitri)	{ pentru oraș	fl. 8.50
	{ „ provincie	„ 6.—
3. Bere Salvator (50 butelii à 7 decilitri)	{ pentru oraș	fl. 9.50
	{ „ provincie	„ 7.—

Observăm, că berea în butelii este pasterisată, și în urma acésta rămâne timp mult bună și conservată.

Sibiu, în Februarie, 1893.

Cu deosebită stimă

Eređii IOAN HABERMANN — Sibiu.

[21] 1-3

Sosirea și plecarea trenurilor dela Sibiu.

I. Trenurile sosesc la Sibiu.

Dela Copsa (Budapesta, Predeal):

La 4 ore 26 minute, diminéța, tren de persóne.

La 12 ore 50 minute, ziua, tren de persóne.

La 9 ore 23 minute, sara, tren micst.

Dela Făgăraș:

La 7 ore 28 minute, diminéța, tren micst.

La 8 ore 30 minute, sara, tren micst.

II. Trenurile plécă dela Sibiu.

La Copsa (Budapesta, Predeal):

La 7 ore 44 minute, diminéța, tren micst.

La 4 ore 49 minute, ziua, tren de persóne.

La 10 ore 17 minute, sara, tren de persóne.

La Făgăraș:

La 4 ore 36 minute, diminéța, tren micst.

La 1 óră 40 minute, ziua, tren micst.